

Monumentnummer*: 516998

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 24 juni 2002
Kadaster deel/nr 82827/123

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Riel Goirle Noord-Brabant

Locatiennaam Locatieomschrijving
Riel

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Goirle F 950

Omschrijving**

Inleiding.

De R.K. St. Antonius Abt-kerk is een georiënteerde kruiskerk met westelijke ingangstoren, gebouwd in neo-gotische stijl naar een ontwerp van P.J. van Genk uit 1895. Omstreeks 1925 is de kerk in aangepaste stijl uitgebreid.

Omschrijving.

Het kerkgebouw is een pseudo-basilicale kruiskerk met westelijke toren van vier geledingen, bekroond door een spits op vierkante grondslag en geflankeerd door vijfhoekige kapellen, een schip van vier traveeën, een dubbel rechtgesloten transept, met aansluitend op de koortravee een vijfzijdige apsis. De gevels zijn opgetrokken in handvorm baksteen en hebben een geleding door toepassing van lisenen in combinatie met rechthoekige spaarvelden, die zijn afgesloten door een muizetandlijst. Tegen de gevels staan meermalen versneden, haaks uitgebouwde steunberen. De toren heeft een spitsboogportiek met wimberg. De flankerende kolommen, alsmede boog, afdeklijst en pinakel zijn uit zandsteen vervaardigd. Boven de opgeklampte vleugeldeur zijn in het bovenlicht, met verticale roedenverdeling, een neo-gotisch glas-in-loodpanelen aangebracht. In het muurwerk twee hardstenen wijdingskruisjes. In het venster boven het portiek een tussen kolommen en boog gevat venster met plate-tracery, bestaande uit een achtlobbige roos op dubbele lancet, gevuld met glas-in-lood. De geleding wordt afgesloten met drie spitsbooglichten, waarboven twee gekoppelde galmgaten. Het

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

muurwerk van de bovenbouw springt iets uit. De spits heeft aan alle zijden een wijzerplaat onder kapel, een open galerij en een viertal dakkapellen, alsmede een torenkruis met windhaan. De vensters van het schip hebben een indeling overeenkomstig het torenvenster met plate-tracery. Het omstreeks 1925 vergrote, dubbele transept heeft hoge eindgevels, voorzien van een spitsboogvormig spaarveld, waarin een venster met achtlobbige roos op vier lancetten. In de topgevels elk drie smalle lichten. In elke travee van de apsis een eenvoudig lancetvenster, voorzien van het oorspronkelijke glas-in-lood. Tegen de zuidelijke gevel van het schip zijn twee biechtstoelen aangebouwd. De kerk is gedekt door samengestelde zadeldaken, voorzien van lei-in-Maasdekking. Op de kruising staat een kleine, overhoeks geplaatste dakruiter, op vierkante grondslag. Tegen de zuidelijke gevel is ter hoogte van het koor een onderkelderde sacristie annex stookhok aangebouwd. Deze telt één bouwlaag, heeft een rechthoekige plattegrond en wordt gedekt door een zadeldak met lei in Maasdekking. In de zuidelijke en oostelijke gevel een venster met resp. kleine roedenverdeling en een kruisvenster met diefijzers, alsmede een opgeklampte deur, met enkele hardstenen traptreden.

Waardering.

Het kerkgebouw is van algemeen belang vanwege de volgende waarden: cultuurhistorische waarden: het gebouw is van belang als bijzondere uitdrukking van de ontwikkeling van het katholicisme in Midden-Brabant; architectuurhistorische waarden: het heeft bijzonder belang voor de geschiedenis van de architectuur en de bouwtechniek; het is van belang binnen het oeuvre van de architect als voorbeeld van een eenvoudige, dorpskerk; het is van belang wegens het bijzondere materiaalgebruik en de ornamentiek; ensemblewaarden: het complex is van bijzondere betekenis voor het aanzien van de voor de negentiende-eeuwse kerkdorpontwikkeling in Noord-Brabant typerende lintbebouwing; gaafheid/herkenbaarheid: het gebouw is van belang wegens de architectonische gaafheid van het exterieur en een deel van het interieur.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Religieuze gebouwen	Kerk en kerkonderdeel	Kerk

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument